

Siipikarjan ulkoilu luomutilalla – miten saada kanat ulos ja millaisia sääntöjä tulee noudattaa?

- Katarina Rehnström,
- Luomuliiton kotieläinasiantuntija

Muutoksia tulossa...

- EU:n uuden luomuasetuksen soveltaminen alkanut 1.1.2022
- Siipikarjasektorille useita isojaakin muutoksia: kasvatus, rakennukset, rehustus, ulkoilu, lääkintä ja luvat
- Eripituisia siirtymäaikoja
- Nyt rakentavat soveltavat uusia sääntöjä

Siipikarjan ulkoilu nyt ja jatkossa

- Pinta-alavaatimus sama kuin ennenkin eli 4 neliötä/kana
- Vaihtotarhavaatimus poistuu
- Toukokuusta lokakuuhun ulkoilu
- Nuorikoiden päästävä ulos jo 6 viikon iästä lähtien
- Tarha pidettävä tyhjillään min 2 kk

Siipikarjan ulkoiluun liittyvät muutokset

- 1.1.2025 ulosmenoluokkuja pitää olla nykyistä enemmän
- Luukkujen minimimitat 35 x 40
- **2 vaihtoehtoa:**
- A. Suoraan ulos
  - 4 m/käytävissä oleva 100m²/sisäpinta-alasta
- B. Katoksen/terassin kautta:
  - 2m/käytävistä olevasta 100m²/sisäpinta-alasta
  - 4m/terassilta ulos
- Jos luukkua ei halua/pysty lisäämään, pitää eläinmäärää pienentää

Katokset/terassit

- Terassin/katoksen rakentaminen ei pakollista
- Ei ohjeita millaisia pitää olla
- Kannattaa rakentaa: parantaa eläinten viihtyvyyttä, karkearehu, lintuinfluenssarajoitukset, helpotusta ulosmenoluukkuihin ja metrirajoitukseen, pakollisia tulevaisuudessa?
- Terassi/veranta-alueita ei lasketa sisätiloiksi eikä ulkotiloiksi

Siipikarjan ulkoiluun liittyvät muutokset

- Metrirajoitukset:
- Siirtymäaika 2030 saakka
- Enimmäismetrimäärä lähimmästä ulosmenoluukusta 150 m
- Jos kanoilla suojia (min 4 kpl/1 ha)→ enimmäismetrimäärä nousee 350 m

Koska ei tarvitse ulkoilla?

- Lainsäädäntö estää
- Epäsuotuisat sääolosuhteet esim. kova sade
- Sairaats eläimet
- Alle 6 viikon ikä
- Jos ei ulkoilua, pitää olla tarjolla karkearehua erikseen

Miten saada kanat ulos?

- Ulkoilu erittäin tärkeä osa luomun imagoa
- Luonnonmukainen käyttäytyminen, liikunta, raitis ilma, aurinko, ravinnon etsiminen
- Ulkoiluun liittyvät riskit: taudit, loiset, haavat, pedot pitää hyväksyä, mutta lisää tutkimustietoa ja sen soveltamista kaivataan

Mitkä tekijät vaikuttavat ulkoiluun?

- Hybridi
- Tottuminen
- Vapaa rehun saatavuus sisätiloissa
- Alhainen rehun valkuaispitoisuus
- Houkutteleva ulkotarha
- Säännöllinen pääsy tarhaan
- Parven koko
- Kukot

Valkuaisensaannin vaikutus tarhan käyttöön

Millaisen tarhan kana haluaa?

- Kasvuston tulee tarjota varjoa, suojaa tuulelta ja pedoilta
- Ravintoa: vihreitä kasvinosia, siemeniä, hyönteisiä
- Hiekkakylpymahdollisuus
- Muiden kanojen välttelymahdollisuus

Kanan käyttäytyminen ja hyvinvointi

- Kana kotoisin viidakosta
- Vaikka rehua tarjolla tarpeeksi, tarve etsiä ravintoa ei katoa
- Luomuun sopiva eläinaines “ekohönan”
- Luomu-/tavanomaisten kanojen hyvinvointi: sama eläinaines, samat ongelmat?
- Valkuaisen saantiin liittyvä problematiikka

Millainen kasvusto on paras?

- Puut ja pensaat tasaavat parvea
- Lyhyt ja monipuolinen kasvusto paras: loiset, kuivuminen, maistuva
- Maissi, rypsi, paju, omenapuut, hamppu, maa-artisokka, vilja, raiheinät, kinua, auringonkukka, voikukka...

Millainen kasvusto on paras?

- Koneiden käyttö tarhassa mahdollista
- Kasvusto ei saa houkutella munimaan
- Jopa 10-50 % lysiinin ja metioniinin tarpeesta ulkoa

Kanatarhan suojat: puut, pensaat, ym.

- Ulosmenoalueelle ei tyhjilläänpitovaatimusta: sora, asvaltti, kuorike
- Puiden ja pensaiden tulee kestää sekä typpikuormaa että kovaa kulutusta
- Ruukkuistutus vaihtoehtona
- Erilaiset siirrettävät tunnelit, vaunut, katokset, paalit, kivet

Kiitos ja hyvää ulkoilua!